

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky č. 418/2012 Sb. o ochraně zvířat při usmrcování.

I. Obecná část

Název

Návrh vyhlášky o ochraně zvířat při usmrcování.

Definice problému

Zákon, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela zákona na ochranu zvířat“), má stanovenou účinnost k 1. lednu 2013 s ohledem na předpisy Evropské unie v oblasti ochrany zvířat, které s tímto datem spojují svoji účinnost i účinnost vnitrostátních právních předpisů. V souvislosti s touto vyhláškou se jedná o nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Podle čl. 30 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Použije se ode dne 1. ledna 2013.

Novela zákona na ochranu zvířat obsahuje ustanovení, která zajišťují plnění povinností stanovených nařízením, a to i prostřednictvím prováděcího právního předpisu v souladu se zmocňovacími ustanoveními v zákoně na ochranu zvířat.

Návrh vyhlášky reaguje na tuto situaci tak, aby vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2013 spolu s novelou zákona na ochranu zvířat.

Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V oblasti ochrany zvířat při usmrcování v současné době platí vyhláška č. 382/2004 Sb., o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění vyhlášky č. 424/2005 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. srpna 2004. Tato vyhláška reagovala především na požadavky směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování.

V oblasti ochrany zvířat při usmrcování v současné době platí také zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, který podrobně upravuje oblast ochrany zvířat při usmrcování. Tento zákon upravuje např. ochranu zvířat při jejich fixaci, postupy při omračování, vykrvování nebo usmrcování. V důsledku Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování je tento právní předpis novelizován.

Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování tuto směrnici zrušuje. Pro účely čl. 29 odst. 1 tohoto nařízení zůstává nadále použitelná část přílohy směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování, a to do 8. prosince 2019 (více ve zvláštní části odůvodnění k § 4).

Návrh vyhlášky obsahuje následující úpravu vycházející z požadavků zmocňovacích ustanovení obsažených v návrhu novely zákona na ochranu zvířat:

A. Způsob doložení odpovídající odborné praxe podle § 5a odst. 7 a § 5c odst. 7 novely zákona na ochranu zvířat – tedy k úkonům souvisejícím s porážením zvířat - a co se za ni považuje.

B. Vzor dočasného osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat, vzor dočasného osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat.

C. Požadavky na omračování zvířat s výjimkou kožešinových zvířat.

D. Vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat.

E. Nákrasy a popis stanovených míst na hlavě vybraných druhů zvířat pro vedení omračovacího úderu a umístění mechanického omračovacího nástroje.

F. Poměr hmotnosti vybraných druhů živých ryb a vody (hustotu obsádky) v kádích a příručních nádržích, včetně nejnižšího množství kyslíku ve vodě a teploty vody.

Hlavním principem navrhované právní úpravy je tedy naplnění zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, které obsahuje novela zákona na ochranu zvířat, a to tak, aby nabyla účinnosti spolu s touto novelou ke dni 1. ledna 2013.

Identifikace dotčených subjektů

Dotčenými subjekty jsou:

- osoby porážející zvířata, zejména provozovatelé podniků (jatek) a osoby, které se podílejí na úkonech souvisejících s porážením zvířat,
- osoby usmrcující kožešinová zvířata,
- církve nebo náboženské společnosti, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat,
- orgány veterinární správy,
- Ministerstvo zemědělství.

Nepřímo dotčenými subjekty jsou:

- ostatní subjekty zabývající se ochranou zvířat.

Popis cílového stavu

Cílem předloženého návrhu je, aby Česká republika k 1. lednu 2013 řádně adaptovala právní úpravu v oblasti ochrany zvířat při usmrcování upravenou nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Předložený návrh vyhlášky představuje provedení nových zmocňovacích ustanovení zákona na ochranu zvířat. Jedná se o ustanovení § 5a odst. 7, § 5c odst. 7, § 5f odst. 7, § 5g odst. 1 a 2, § 5i odst. 6 zákona na ochranu zvířat.

Návrh vyhlášky se předkládá na základě Plánu přípravy vyhlášek ústředními orgány státní správy na rok 2012 s vyznačením povinnosti zpracovat RIA, kde je ve stanovisku k provedení RIA uvedena povinnost k tomuto návrhu zpracovat RIA. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA byla také zpracována k novele zákona na ochranu zvířat.

Implementace doporučené varianty a vynucování

Podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám krajské veterinární správy. Podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat krajské veterinární správy plní úkoly vyplývající pro ně z přímo použitelných předpisů Evropských společenství, zejména vykonávají dozor nad plněním povinností fyzických a právnických osob vyplývajících z těchto předpisů.

V případě nedodržování stanovených povinností budou přestupky a správní delikty podle zákona na ochranu zvířat projednávat obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Pokud by došlo k utýrání zvířete, zabývaly by se tímto případem orgány činné v trestním řízení (trestný čin týrání zvířat nebo trestný čin zanedbání péče o zvíře z nedbalosti).

Návrh vyhlášky souvisí s následujícími předpisy

- nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování,
- směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování.

Navrhovaná vyhláška je s tímto předpisem Evropské unie a s právem Evropské unie plně slučitelná.

Návrh není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie.

II. Zvláštní část

K § 1:

Ustanovení vymezuje předmět navrhované právní úpravy s ohledem na zmocňovací ustanovení v návrhu novely zákona na ochranu zvířat.

K § 2:

Ustanovení stanovuje, co se považuje za odbornou praxi podle § 5a odst. 7 a § 5c odst. 7 zákona na ochranu zvířat, tedy k úkonům souvisejícím s porážením zvířat, a jakým způsobem se tato praxe dokládá. Ustanovení se týká způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat a způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat. Ustanovení navazuje na přechodné ustanovení zákona na ochranu zvířat č. 2, kdy Česká republika na základě čl. 29 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování využívá možnosti do 8. prosince 2015 stanovit vydávání osvědčení o způsobilosti uvedeného v článku 21 zjednodušeným postupem osobám, které doloží odpovídající odbornou praxi v délce nejméně tří let.

K § 3:

Ustanovení §3 odkazuje na přílohy č. 1 a 2, které stanovují vzor dočasného osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat a vzor dočasného osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat. Ustanovení souvisí s § 5a odst. 5 a § 5c odst. 4 zákona na ochranu zvířat, které navazují na čl. 21 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Tento článek dává členským státům možnost vydávat dočasné osvědčení o způsobilosti za podmínek v něm stanovených.

K § 4:

Požadavky na omračování zvířat, s výjimkou kožešinových zvířat, které upravuje ustanovení § 5, vychází z čl. 28 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Tento článek stanoví, že se směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování zrušuje. Současně však určuje, že pro účely čl. 29 odst. 1 nařízení zůstávají nadále použitelná některá ustanovení směrnice 93/119/ES. Pro účely tohoto ustanovení se jedná o přílohu C část II bod 3 písm. a) podbod 2, bod 3 písm. b) podbody 1, 2 a 4 a bod 4 podbody 2 a 3. *Použitelná zůstávají také ustanovení přílohy A část I bod 1, část II bod 1, bod 3 druhá věta, body 6, 7 a 8 a bod 9 první věta. Tato jsou však již upravena v § 5e návrhu novely zákona na ochranu zvířat.*

Příloha II nového nařízení, která upravuje uspořádání, konstrukci a vybavení jatek, začne platit pro existující jatky až od 8. prosince 2019. Podle čl. 29 odst. 1 nařízení se do 8. prosince 2019 čl. 14 odst. 1 použije pouze pro nové jatky nebo pro každé nové uspořádání, konstrukci nebo vybavení, na které se vztahují pravidla uvedená v příloze II a které nebyly uvedeny do provozu před 1. lednem 2013.

Je potřebné, aby v České republice do 8. prosince 2019 byla nějaká pravidla stanovena. Toho bude docíleno prostřednictvím tohoto ustanovení.

K § 5:

Ustanovení odkazuje na přílohu č. 3 této vyhlášky, která upravuje vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, na základě zmocnění v § 5f odst. 7 návrhu novely zákona na ochranu zvířat.

K § 6:

Ustanovení odkazuje na přílohu č. 4 této vyhlášky, která obsahuje nákresy a popis stanovených míst na hlavě vybraných druhů zvířat pro vedení omračovacího úderu a umístění mechanického omračovacího nástroje.

Úprava je zachována ze stávající vyhlášky č. 382/2004 Sb., o ochraně, hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění vyhlášky č. 424/2005 Sb., neboť se v praxi osvědčila a nejeví se důvodné ji zrušovat. Současně se zachovává úprava omračování krokodýlů. (V současné době je dána k notifikaci vyhláška o veterinárních požadavcích na porážení krokodýlů, která s novelou vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 382/2004 Sb., a která upravuje způsob porážení krokodýlů, úzce souvisí. Předpokládá se, že tato novela stávající vyhlášky č. 382/2004 Sb. by mohla nabýt účinnosti k 1. listopadu 2012. Od 1. 1. 2013 by právní úprava porážení krokodýlů byla zachována prostřednictvím tohoto ustanovení v nové vyhlášce o ochraně zvířat při usmrcování.)

K § 7:

Dochází k zachování stávající právní úpravy z vyhlášky č. 382/2004 Sb., o ochraně, hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění vyhlášky č. 424/2005 Sb. Stanovuje se poměr hmotnosti vybraných druhů živých ryb a vody v kádích a příručních nádržích, včetně nejnižšího množství kyslíku ve vodě a teploty vody.

K § 8:

Zrušuje se vyhláška č. 382/2004 Sb., o ochraně, hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění pozdějších předpisů, která zapracovávala požadavky směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování. Tato směrnice je s určitými výjimkami nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování zrušena.

K § 9:

Přechodné ustanovení souvisí s ustanovením § 4 návrhu vyhlášky. Odůvodnění viz blíže k § 4.

K § 10:

Navrhuje se, aby tato vyhláška nabyla účinnosti 1. ledna 2013 shodně s novelou zákona na ochranu zvířat. Vychází se přitom z požadavku, který je stanoven v čl. 30 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Tento článek říká, že se nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování použije od 1. ledna 2013.

Bod 2 navazuje na § 2 návrhu vyhlášky. Na základě čl. 29 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování mohou do 8. prosince 2015 členské státy stanovit vydávání osvědčení o způsobilosti uvedeného v článku 21 zjednodušeným postupem osobám, které doloží odpovídající odbornou praxi v délce nejméně tří let. Po tomto datu, 8. prosinci 2015, bude toto ustanovení nepoužitelné a tato osvědčení tedy nebudou dále vydávána.

Bod 3 se vztahuje k § 5, které upravuje požadavky na omračování zvířat, s výjimkou kožesinových zvířat, v návaznosti na úpravu v čl. 29 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Od 8. prosince 2019 již budou platit pouze požadavky stanovené nařízením.

Příloha č. 1

Příloha č. 1 stanovuje vzor dočasného osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející na úkonech souvisejících s porážením zvířat.

Příloha č. 2

Příloha č. 2 upravuje vzor dočasného osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožesinových zvířat.

Příloha č. 3

Příloha č. 3 upravuje vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat.

Příloha č. 4

Příloha č. 4 stanoví nákresy a popis stanovených míst na hlavě vybraných druhů zvířat pro vedení omračovacího úderu a umístění mechanického omračovacího nástroje.

Příloha č. 5

Příloha č. 5 upravuje poměr hmotnosti živých ryb a vody (hustota obsádky) v kádích a příručních nádržích, včetně nejnižšího množství kyslíku ve vodě a teploty vody.